

"Hayatın İçinden: Bir Konu - Bir Konuk"

"Güncel Havacılık ve Toplumsal Cinsiyet Dengesi - Can EREL"

Hayatın İçinden: "Bir Konu - Bir Konuk"

Can EREL

Uçak Mühendisi

can.erel@canerel.com.tr

TRT ANTALYA RADYOSU: Kendinizi bir "Havacılık Emekçisi" tanımlıyorsunuz; onlarca yıldır ulusal havacılığımızın tanınan isimlerindensiniz...

Bu sıfatınızla, dünya ulaştırma havacılığındaki gelişimi, ekonomik ve mesleki yönden nasıl değerlendirirsiniz?

"Havacılık" bir sonsuzluk ilgisi, farklı yönleri var; her yönde katmanları var...

...biz sınır bir süredeki sohbetimizi belli bir alana odaklanarak yapalım isterim.

Çeşitlerine bakılır ise,

- Ticaret ilişkisi ile,
 - Profesyonel,
 - Amatör,
- Yönlerine bakılırsa,
 - Hava Ulaştırma
 - Ticari HavaYolu (Tarifeli / Tarifersiz / Bölgesel / Yük Taşıyıcılar & Hava Taksi)
20+ koltuklu Türk tescilli uçaklarla ticari olarak
 - * Yolcu / Yolcu ve Yük
 - * Sadece Yük
 - Hava Taksi
>19 koltuklu Türk tescilli uçaklarla ticari hava taşımacılığı
 - Genel
 - * Ticari olmayan yolcu ve yük taşımacılığı yapanlar
 - * Ücret karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın önceden belirlenmiş bir hava sahasında ve belirlenmiş bir amaca yönelik olarak gerçekleştirilen hava operasyonları yapanlar
 - * Eğitim faaliyetleri yapanlar
 - Balon
Hava sahasında sıcak hava balonu ile havacılık faaliyetini yapanlar
- Aşamalarına bakılır ise..
 - Üretim Havacılığı
 - Tüketim Havacılığı

Bugün üzerine konuşacağımız, Profesyonel yönden, "Hava Ulaştırma" odaklı konular...

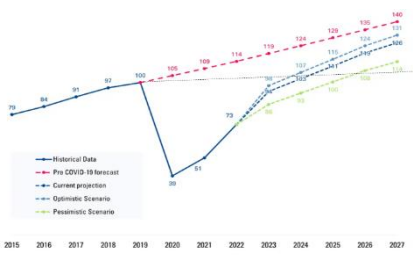
...ama bu vesile ile "Amatör Havacılık" konusunda da birkaç sözüm olacaktır.

...

Tarih'te "Milat", "Hicret" etkisi gibi, "Küresel Salgın" da havacılık sürecinde bir dönüm noktası oluşturdu, anlatımlarda bir referans...

COVID Küresel Salgın Öncesi 2019 yılı 9,2 milyar yolcu

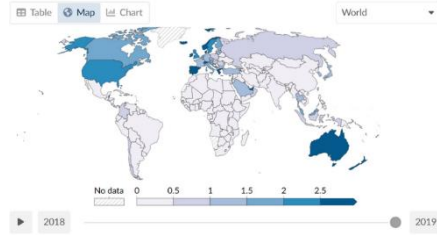
2024

Beklenti 9,4 milyar yolcu (2019 seviyesi %2,5 aşarak)

Dünya nüfusu 8,120,000,000

Bireyin Uçma İhtiyacı 1.16

Number of air travel trips per capita, 2019

\$5K>\$10K TpC Etkisi %150 (0.2 > 0.5)

\$10K>\$20K TpC Etkisi %60 (0.5 > 0.8)

COVID Küresel Salgın Etkisi

2024 tahmini 10,9 milyar yolcu olduğundan - %13,9 potansiyel kaybı

Ardından Yüksek Faiz

> Yıllık Bileşik Büyüme (CAGR, Compound Annual Growth Rate)

> Daha düşük uçak üretimi

UÇAK	2024		2029		2034
TP		0.5		2.5	
RJ		0.8		1.8	
WB		3.1		2	
NB		2.8		3	
Adet	28398	2.4	31935	2.7	36413

2.50% on yıl

2019 yılı öngörüsü: 39000+ uçak >2030

Şu an görünen: 39000+ uçak >2036 ancak...

...COVID Küresel Salgın Etkisi: Büyümede 6 yıllık öteleme

BOY	2024		2029		2034
TP		-1		0.1	
RJ		0.8		3.1	
WB		2.7		1.3	
NB		2.4		1.3	
B\$	103.9	2.40%	116.7	1.20%	124.1

1.80% on yıl

BOY Karm	Engine	Compnt	HM	LM
Material	78%	51%	20%	11%
Labour	22%	49%	80%	89%

BOY Maliyeti/Uçak: (B\$103,9 /28398) M\$3,66

Ekonomik sorunlar ve politik gerginlikler, ulaştırma havacılığının yüksek gelişme bölgelerini geriyor...

...gelişmekte olan ülkeler, YİNE en fazla umut beslenenler.

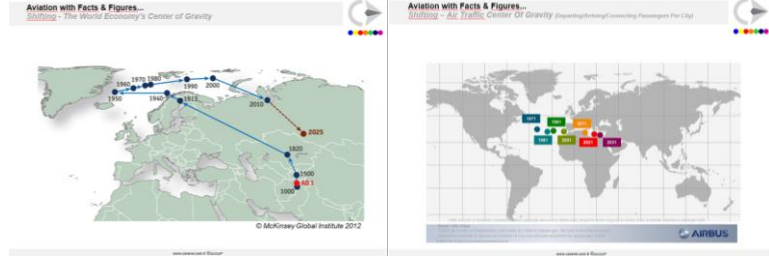

TRT ANTALYA RADYOSU: Peki ya Türkiye? Türkiye'de ulaştırma havacılığını nasıl değerlendirirsiniz?

"Küresel Salgın" öncesi Türkiye'yi havacılıkta anlatırken,

- Dünya Ekonomisi
- Hava Ulaştırma Trafiği

küresel ağırlık merkezinin zaman içindeki değişim seyrini kullanırdım:

Günümüz ve gelecek birkaç on yıldaki durumunda ülkemiz her iki değişim merkezine tek koridorlu bir uçağın uçuş mesafesinde erişebileceği orta noktasında kalarak bu değişimden fayda sağlayan bir konumda olmasının olumlu etkisinden bahsedirdim.

...salgın gösterdi ki, bu konumlarda bir kırılma ve çekilme yaşandı, miktarını da zaman içinde oluşacak tespitlerin analizinden öğreneceğiz ancak tahminim ülkemizin konum değeri yüksek kalmayı sürdürecektir.

İşletme Sayısı	14
Hava Aracı Sayısı	673

Yolcu - WB 135

Yolcu - NB 502

Kargo - WB 32

Kargo - NB 4

Koltuk Kapasitesi	131,263
Kargo Kapasitesi	2,610,875

THY örneğinde durum:

Kümülatif 1 milyar yolcuya ulaştığı 2023 yılında..

...440 uçağı ile yılda 83.4 milyon yolcu taşıdı

2023 440 uçak

120 WB

296 NB

24 kargo

On yıl içinde filoyu katlayarak 800 uçağı çıkıp yılda 171 milyon yolcu taşıma hedefinde ilerliyor; bu süreçte

... 84 bin personeli de 144 bin, net döviz girişini de B\$ 8,1 > B\$ 19,4

\$96,429,000 per Capita/2023 > 1,40 artış > \$134,722,222 per Capita

...ulusal ekonomiye katkısı B\$56/2023 > 1,57 artış > B\$144/2023

2024 ve sonrası - şartlar ve talep pozitif

2024 turizmde doluluk iyi/ havacılık ve turizm ikilisinde 2023 üzerine çıkılacağı bir yıl

BOY durumu?

BOY Maliyeti/Uçak: (B\$103,9 /28398) M\$3,66

>>>> 638 uçak için B\$2.4 @Türkiye BOY ihtiyacı

Söyleşimizin başlarında...

Profesyonel yönden, "Hava Ulaştırma" odaklı konular konuşacağım; ama bu vesile ile "Amatör Havacılık" konusunda da birkaç sözüm olacaktır demiştim; havacılık ayrıntılarından uzaklaşmadan onları da özetlemeliyim:

Havacılık, zamanında ve doğru "yönlendirilmiş", zamanında ve doğru "kurgulanmış" havacılarla çok daha iyi ve etkili hale gelir.

Bu yönden bakılınca, ...

STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics), yani "Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik" yaklaşımına sahip öğretim programlarındaki çocuklarımız ve gençlerimiz bu alanda önemli avantajlara sahiptir...

..."Amatör Havacılık" faaliyetleri de önemli, hatta yaşamsal tamamlayıcıdır. Yaşamın ilk çağlarından itibaren havacılık fotoğrafçılığı (spotting) paraşüt, maketçilik, hava aracı (drone, planör ve uçak) kullanım deneyimini yaşayanlarda Havacılık Virüsünün bulaşımı ve etkisinin daha kuvvetleri olduğu da bir sır değildir.

Bu nedenle,

- Devlet, kamu ve özel girişimlerin "Amatör Havacılık" faaliyetlerine olanak veren düzenlemeleri ve destekleri sürdürülebilir şekilde hayata geçirerek yüce Türk Milleti kullanımına sunmaları,*
- "Amatör Havacılık" adına / adı ile bu faaliyetleri gerçekleştiren ve/veya gerçekleştirilmesi organizasyonlarını yapanların da örgütlenmeleri,*
ve
- İlgili tüm tarafların sinerjik yaratacak empati faaliyetleri,*
tartışılmamaz bir gereklidir.

TRT ANTALYA RADYOSU: Kişisel faaliyetlerinizle ilgili gençliğe yönelik ve özellikle de toplumsal cinsiyet dengesinin geliştirilmesine yönelik iş birliklerini esas alan entelektüel çabalarınızı sürekli izliyoruz. Nedir bu çabalar, kaynağı ve gelişimi ile özetler misiniz?

Doğru, 46 yılındaki kariyerimin başlangıcı ile birkaç yıllık faz farkına sahiptir gelecek kuşak yetiştirme çabalarına katkım, bir mesleki sorumluluk alanı olarak görürüm.

Kurucu ve kurtarıcı önderimiz Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün bugün asrı geçmiş ömre sahip,

"Bir toplum aynı amaca bütün kadınları ve erkekleriyle beraber yürümezse ilerlemesi ve medenileşmesine bilimsel olarak imkân yoktur."

~Gazi Mustafa Kemal (Konya; Hakimiyeti Milliye, 29.3.1923)

Vizyonu, en başından beri bu çabalarımın rehberidir ve her faaliyetimde "Toplumsal Cinsiyet Dengesi" geliştirecek şekilde başlar ve sürer...

...bu vizyonu ilk duyduğum, öğrenip kavradığım ilk günden itibaren, bir mühendis ve yönetici olarak ilgili olduğum hava ve uzay ekosistemleri elemanı olan örgütlenmelerdeki faaliyetlerim de,

- *Her iki biyolojik cinsiyete eşit fırsat tanınarak toplumsal cinsiyet dengesini geliştirme,*

ve

- *aynı amacı taşıyan taraflarla işbirliklerimin, özel yeri ve önemi olmuş.*

Bu çabaların karşılığı, doğal olarak önce bu örgütlenmelerdeki çalışma arkadaşlarımın bu amacı paylaşımları ve zaman içinde de örgütlenmelerimizde kadın sayısının ve seviyesinin yükseltilmesi olarak görülmektedir.

Bu açıdan, zamanın karar verici gücün ortak anlayışı olarak, Türk Hava Kuvvetlerinin muharip hava araçları ve hava aracı türbo motorları konusunda dünyaca bilinen bir "Teknolojik Mükemmeliyet Merkezi " olan Eskişehir Hava İkmal Bakım Merkezi yüksek teknoloji süreçlerinde her iki biyolojik cinsiyete de eşit fırsat verilerek sütun bilgi ve becerileri ile seçilen mühendis ve teknisyen kadınlara 1980 'li yılların ilk yarısından itibaren yer verilmesi...

...bu alanda ülkemizde yaşanan en önemli devrim olmuştur, adeta!

Bu girişimin sonuçlarının etkisinin bugün bile sürdüğünü belirtmekten, bu yaklaşımın savunma havacılığı ve sivil havacılık endüstri kuruluşlarında da örnek alınarak hayata geçirilmekte olmasından o karar verici gücün elemanı olanların birisine mutluluk ve onur verir, daha da gelişmesini heyecanla bekleriz.

*İşte bu gelişim sürecinde, alanlarında öncü olarak kariyer yolu açmış "İLK" unvanı taşıyan öncü Türk havacı kadınlarımızı araştırdığım "**Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını**" isimli çalışmanın özel bir yeri ve bu çalışmanın o an için güncel içeriği ile hazırlanan aynı isimli konferansın özel bir yeri ve etkisi vardır...*

*...İlk defa, 2013 yılında okulum İstanbul Teknik Üniversitesi'nde düzenlediğimiz "**Türk Kadınının (Uçakla) İlk Uçuşu**" günün yüzüncü yıldönümü etkinliklerinde sunduğum bu konferansımın o zamanki içeriğinde, hava ve uzay ekosistemlerimizde ilk olduğunu tespit ettiğim yaklaşık 30 öncü Türk havacı kadını anmıştım; çok güzel etkisi de olmuştu...*

Bu gün aynı konferans içinde 69 alanda ilk olmuş ~80 kadını anıyorum

TRT ANTALYA RADYOSU: Türkiye'de sayenizde tanıdığım ve son yıllarda daha da sık duyulmaya başlayan, hatta hava ve uzay ilgili kurum ve kuruluşlarının 8 Mart Dünya Kadınlar Günü mesajlarında yapılan atıflarda da yer almaya başlayan "Dünya Havacı Kadınlar Haftası" amacı ve süreçleri ile bu haftayı bize tanıtabilir misiniz?

Sözünü ettiğim "Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını" isimli konferansımın etkisi ile, havacılık şehrimiz, Eskişehir'de 2014 yılı Dünya Kadınlar Günü nedeni sunacağım konferansımı hazırlarken öğrendiğim "Dünya Havacı Kadınlar Haftası - Women Of Aviation Week (WOAW)" için bu etkinliğime resmiyet kazandırmakta geç kalmıştım; ders oldu!

Sonrasında, hava ve uzay ekosistemi örgütlenmelerinde kadın sayısının ve seviyesinin yükseltilmesi amacı ile 2010 yılında Kanada'da kurulan bir sivil toplum örgütlenmesi olan "Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü - Institute for Women Of Aviation Worldwide (iWOAW)" ve web (<https://www.iwoaw.org/>) sitesinde uygulamalarını daha yakından inceledim..

iWOAW, dünyada kadının ilk kez pilot lisansı aldığı 8 Mart 1910 gününü esas alan kuruluşu ile, her yıl 8 Mart gününü kapsayan haftayı (pazartesi gününden pazar gününe) "Havacı Kadınlar Haftası" kabul ve ilan ederek küresel ölçekte aynı amaca inanan gönüllü organizatörler tarafından bu hafta boyunca düzenlenen,

- Hava ve uzay ekosistemlerine kadın katkısı tarihinin anılması,*
- Kadınlar arasında hava ve uzay ekosistemlerinde fırsatlar hakkında farkındalığın artırılması,*
- Hava ve uzay ekosistemlerini kapsayan iş birlikleri ile havacı kadınlar tarafından geleceğin şekillendirilmesi,*

temelli farkındalık oluşturuçu, bilgilendirici ve zamanla tekrar edilince pekiştirici etkinlikler düzenlenmesine çalışıyor, bu hafta için oluşturduğu özet web (<https://womenofaviationweek.iwoaw.org>) sitesinde bu etkinlikleri planlama aşmasından itibaren (içerik ve konumları ile) dünyaya duyurarak resmileştiriyor, hafta bitince de etkinlik organizatörleri tarafından hazırlanan sonuç raporlarının bu web sitesine yüklenmesini istiyordu.

Yapılan etkinliklerin raporları takip eden haftalarda iWOAW tarafından değerlendirilerek belirlenen kategorilerde ödüller de veriliyordu.

TRT ANTALYA RADYOSU: Siz bu yıl, Kanada merkezli Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü tarafından ilk kez verilen "Dünyanın En Yaratıcı Influenceri" ödülünü kazanan havacısınız...

Bu ödül ve ülke genelinde sunduğunuz "Dünya Havacı Kadınlar Haftası" mentorluğunuzun onuncu yılında, bu konuda Türkiye konumu ve başarımlarından bahsederek, bu yılın "Dünya Havacı Kadınlar Haftası" faaliyetlerini değerlendirebilir misiniz?

"Dünya Havacı Kadınlar Haftası" ile ilgili ayrıntılı bilgiye sahip olmamın ikinci yılında, açık kaynakta ortaya konulan amaçları ile uyum içinde olmam nedeni ile, düzenli katılmak ve hatta olanaklarım el verdiği sürece başkalarının da katılmalarını sağlayacak iş birliği yapmak cazip geldi; hemen başladım... Çoklu katılım sağladığımız ilk yıl 2015 oldu

CAN'CA Başarı Bursu Programının ilk bursiyeri sevgili Yağmur GENÇOĞLU ile birlikte WOAW web sitesinin Türkçe sürümünün hazırlanmasını da sağlayarak,

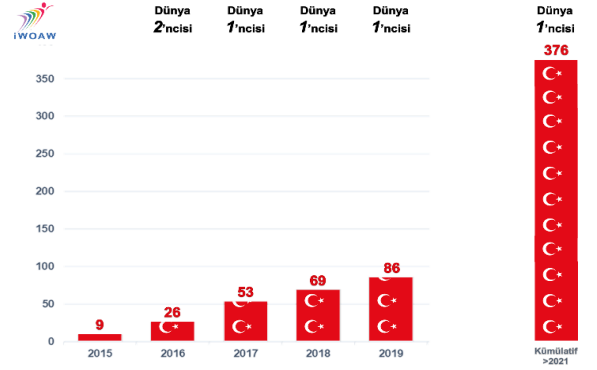
"Kadın yükselsin..."

...Türkiye yükselir!"

sloganı ile Türkiye genelinde sunduğum gönüllü mentorluklarla hem toplumsal cinsiyet dengesini geliştirilmesine ve hem de küresel ölçekte ülkemizin bu alandaki çabaları ve durumu ile bilinirliğine katkı sağlamaya çalıştım.

Ülke genelinde aynı amaca inanan gönüllü meslektaşlarımızla takip eden yıllarda düzenlenen etkinliklerle Türkiye bir efsane olma yoluna girmişti...

Aynı merkezli bir yönlendirme ile yapılan iş birliğinin ne kadar farklı sonuçlar verebildiğinin en güzel kanıtlarını ortaya çıkarmaya başladı bu girişimim. Her yıl düzenli olarak Türkiye etkinlikleri arttı, salgın öncesinde en üst seviyeye ulaşıldı; WOAW19 içinde 86 etkinlik düzenlendi ülke genelinde.

Türkiye'de 2020 yılı Dünya Havacı Kadınlar Haftası için düzenlenen etkinliklerle tam bir festival olacaktı; ancak önce güney sınırimızdan gelen şehit haberlerinin yası ile ertelen ve hemen akabinde ilan edilen ve etkileri ile 3 yıla yakın süren Küresel Salgın, geçen yıl yaşanan deprem felaketi bu alanda düzenlemeleri cılızlaştırdı.

Bu yıl, Dünya Havacı Kadınlar Haftası 2024 için hem nicelik ve hem de nitelik yönünde kaybedilen yılları tolere edebileceğimiz bir yapılanmayı hayata geçirmek hayalimdi...

Ülke genelinde geçen yıl sonunda itibaren başlayarak düzenli yapılan duyuru ve davetlerime aldığım olumlu dönüşlerle Ankara, Antalya, Bursa, Çanakkale, Eskişehir, İzmir, Konya'da yerleşik hava ve uzay örgütlenmelerinden organizatörlerin ilgi duyan diğer örgütlenmeler ve ailelerle gerçekleştirdikleri iş birlikleri sayesinde neredeyse Batı Anadolu'yu kapsayacak şekilde planladıkları 204 resmi etkinliklerde her yaştan binlerce kadına ve ebeveynlerine ulaşılması planlandı.

Hava şartları ve etkinlik düzenlenmesi için iş birliği yapılan örgütlenmelerin faaliyetleri ile ilgili (izin sınırlaması, denetleme, elemanın farklı bir alana geçici görevlendirmesi gibi) bazı mazeretler nedeni ile iptal edilenler dışında bu etkinlikler başarı ile gerçekleştirildi ve %90'nında üzerinde bir seviyede sonuç raporları hazırlanarak Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü'ne gönderildi.

Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü tarafından yapılacak değerlendirmeler Mart 2024 ilan açık kaynakta paylaşıldı.

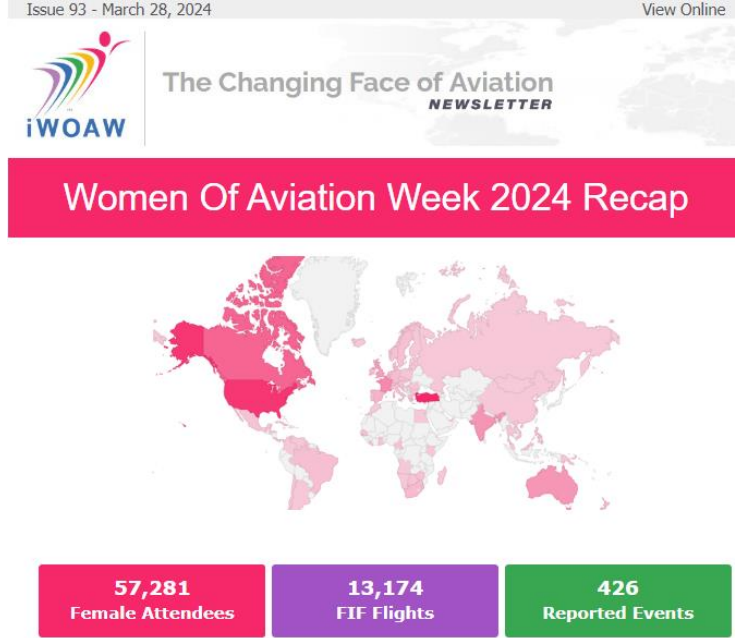
Son on yıldır ülke genelinde gönüllü mentorluk veren bir "Havacılık Emekçisi" olarak

hissettiğim, Dünya Havacı Kadınlar Haftası'nda geçmiş yıllarda dikkat çeken "Türkiye Efsanesi" gerçeğinin bu yıl katlanarak yeniden yaşanmış olacağı...

...hem de yıllardır dilimden düşmeyen "İşbilenlerin aynı amaca yönelik dürüst ve samimi işbirliği, sürdürülebilir başarının sırrıdır." sözümü de kanıtlarcasına.

Dünya Havacı Kadınlar Haftası'nın iWOAW koordinesinde düzenlenmeye başlamasının on beşinci yılına girerken...

iWOAW: 423 etkinlik 274 kayıtlı...

...43% (181) Avrupa'da 126 Türkiye'de..

... bugüne kadar 75 ülke yer almış, 2024 yılında düzenlenerek raporlanan 426 etkinlikpe her yaştan 57281 kadın katılmış, 13174 "İleri Uçur® | Fly It Forward®" uçuşu gerçekleştirilmiştir.

Bu yıl 4-10 Mart 2022 arasında düzenlenen WOAW24 etkinliklerine belirlenen kategorilere göre,

Topluluklara & Şirketlere Yönelik Ödüller | Awards For Communities & Corporations

"Dünyanın En Kadın Dostu Havalimanı | Most Female Friendly Airport Worldwide" Ödülü Sahibi:
Campos dos Amarais Havalimanı, Campinas, Brezilya

"Dünyanın En Kadın Dostu Havacılık Şirketi | Most Female Friendly Aviation Corporation Worldwide" Ödülü Sahibi:

TEI - TUSAS Engine Industries, Inc., Eskişehir, Türkiye

"Dünyanın En Kadın Dostu Havacılık Topluluğu | Most Female Friendly Aviation Community Worldwide" Ödülü Sahibi:

THK Antalya Şubesi, Antalya, Türkiye

Öğretmenlere, Profesyonellere ve Meraklılara Yönelik Ödüller | Awards For Teachers, Professionals, & Enthusiasts

"Dünyanın En Üretken Organizatörü | Most Productive Organizer Worldwide" Ödülü Sahibi:
Ana BENTO, Campinas, Brezilya (Uçuşlu Etkinlik)

THK Karain Havacılık Eğitim Merkezi, Antalya, Türkiye (Diğer)

"Dünyanın En Beğenilen Organizatörü | Most Acclaimed Organizer Worldwide" Ödülü Sahibi:
Fabienne PRIOU, Angoulême, Fransa (Uçuşlu Etkinlik)

Lindsay STEWART, Bentonville, ABD (Diğer Etkinlik)

"Dünyanın En Yaratıcı Influenceri | Most Prolific Influencer Worldwide Award" Ödülü Sahibi:
Can EREL, İstanbul, Türkiye

"Dünyanın En Adanmış Kadın Pilotu | Most Dedicated Female Pilot Worldwide" Ödülü Sahibi:
Beatriz PEREIRA, Campinas, Brezilya

*"Dünyanın En Destekleyici Erkek Pilotu | Most Supportive Male Pilot Worldwide" Ödülü Sahibi:
Jean-Marc LAMBERT, Angoulême, Fransa*

Kadınlara & Kızlara Yönelik Ödüller | Awards For Women & Girls

*"Haftanın WOAW Yaratıcısı Ödülü | WOAW Creator of the Week Award " Sahibi:
Air Link International Aviation College, Metro Manila, Philippines (Fotoğraf)
Özde ŞENOL, Gazıemir, Türkiye (Sanat Eseri)*

*"Pembe Kağıt Uçak Fotoğrafı Ödülü | Pink Paper Plane Photo Award" Sahibi:
Eskişehir Sabiha Gökçen M.T.A.Lisesi, Türkiye (En Çok Kişinin Yer Aldığı Fotoğraf)
Alison WHITEHURST, Pembrokehire College, Haverfordwest, İngiltere (En Fazla Pembe
Kağıt Uçakla Yapılan İllüstrasyon)*

kategorilerinde sunulan "İleri Uçur® Ödülleri | Fly It Forward® Awards", iWOAW tarafından 28 Mart 2024 günü duyuruldu...

Türkiye’de, geçmiş yıllarda düzenlenen en fazla etkinlik sayısının 2,5 katına yaklaşan seviyede nicelikte düzenlenen etkinliklerin niteliklerinde de benzer gelişmenin varlığı, bu yıl 3 ana kategoride sunulan ödüllerin her sayfasında en az bir Türkiye etkinliğinin, bu üç kategoride yer alan 14 ödülün 6 adedi bir Türk isminin olması ile kanıtlanmış görünüyor ...

"Kadın yükselsin; Türkiye yükselir!"

Yüce kurucu ve kurtarıcı önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ün gösterdiği istikbale giderken...

...o asırlık vizyonunu hava ve uzay ekosistemlerinde gerçekleştirebilme amacına samimiyetle inanıp gönüllü olarak çalışan etkinlik organizatörlerine, etkinlik destekçilerine, bu etkinliklere katkı sağlayarak ve katılarak zenginleştirenler sayesinde Türkiye’nin sürekli artan WOAW başarısı 2024 yılında nicelikte ve nitelikte katlanarak "Efsane" haline dönüşmüş durumda...

CE® Çözümleri¹, kurtarıcı ve kurucu yüce önderin bir asır önce paylaştığı o özgün vizyonu, hava ve uzay endüstrilerinde gerçeklemek üzere, "Toplumsal Cinsiyet Dengesi" ve o denge ile ilgili şartları geliştirmeyi amaçlayan Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinliklerine heyecanla hazırlanıp, şevki ve keyfi baş tacı ederek hayata geçirenleri ve katılanları kutlar, bundan sonra Türkiye’de de uçuşlu etkinlikler düzenlenebilmesini diler.

¹ CE® Çözümleri (www.canerel.com.tr): Hava, uzay ve savunma ekosistemlerine çözüm sunar.

TRT ANTALYA RADYOSU: Havacılıkta toplumsal cinsiyet dengesi geliştirmede farklı gelişmeler de oluyor, birkaçını özetler misiniz? Bu faaliyetlerin sonucunda elde edilen gelişmelerden birkaç örnek vermeniz olanaklı mıdır?

Bireysel...

- Hava-Uzay & Savunma Endüstrilerinde Kadın Sayısını/ Seviyesini Artırma Çabaları (1984 >)
- Öncü Türk Havacı Kadınları Anma Programları (2013 >)
- "Bu Coğrafyada Havacı Kadın Olmak..." CAN'CA Söyleşi Dizisi...
- Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü (iWOAW) Etkinliklerine Aktif Katılım (2015 >)

Sektör Faaliyetleri

- STK oluşumu
 - Women in Aviation International – WAI Türkiye (Mart 2024)

Otorite Himayesinde Endüstri Genelinde Faaliyetler

- Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme Konusunun SHGM Gündemine Girişi (2017 >)
Temel Kabul : TCD Kadın Sayı ve Seviyesi Aleyhine Bozuktur
- Sivil Havacılıkta TCD Durumu & Geliştirme Düzeni Belirlenmesi - Geçici Komisyon
- Sivil Havacılıkta TCDG Talimatı (SHT-TCD) Yayınlanması
- TCDG Komisyonu (TCDGK) - Otorite ve Sektör
- TCDGK Danışma Kurulu (TCDGK DK) - Sektör

TCDG Faaliyetleri

TCDGK Toplantıları (min 2 toplantı/yıl)
TCDG Yayınları - Basın Sponsorluğu
TCDGK "Kadın Yükselsin!" Etkinlikleri
İlk Havacı Kadın Sicili ve İlanı

Gelelim gelişmelere...

Küresel ve ulusal ölçekte, farklı gerekçeler ve sloganlara sahip girişimler insanı etkiliyor, ebeveynleri ve yöneticileri de... Bzen direnç olsa da, , farklı ekosistemlerde farklı zamanlara yayılsa da her katman ve yönde toplumsal cinsiyet dengesinde bu gelişim kaçınılmaz...

...hava ve uzay ekosistemlerinde de!

Pilotluk mesleğinde durum (2014 > 2016 > Ocak 2019 > Mart 2024)

Pilot / Türkiye (~2014)			Pilot / THY (~2016)			Pilot / THY (Jan2019)			Pilot / THY (Mar2024)		
Σ	M	W	Σ	M	W	Σ	M	W	Σ	M	W
						4,828	4,626	202	6,324	5,935	389
		2,4%			2,1%			4,2%			6,2%

Makinistlik / Teknisyenlik mesleğinde durum (2014 > Ocak 2019):

P-66 Tec / Türkiye (~2014)			THY TEKNİK			MY TECHNIC		
Σ	M	W						
			8412	7876	536	611	521	90
		1,3%	6455	6293	162	351	330	21
			0.0251			0.0598		

TRT ANTALYA RADYOSU: Bunda sonra "Dünya Havacı Kadınlar Haftası" etkinliklerinin daha da güçlü gerçekleşebilmesi için neler söylenebilir.

İlk ve temel gereklilik, hava ve uzay ekosistemlerinde yer alan örgütlenmelerde (sermayedar, yönetici, iş gören, her yön ve katmandaki paydaşın) "Toplumsal Cinsiyet Dengesi" ilişkili kavramları ve felsefesine hakim olarak ve örgütlenmelerdeki kadın sayısının ve seviyesinin yükseltilmesine samimiyetle inanıp -gerekir ise, bu amaca yönelik yönetici ve iş görenlerden oluşacak birimler de oluşturarak- gelecek insan kaynağı yapısını oluşturma potansiyeline sahip tarafları belirlemesi, düzenli iletişim kurarak ilişkiye girmeleri...

... gelecek yıldan itibaren "Dünya Havacı Kadınlar Haftası" için muhakkak ilgili taraflar ve özellikle de ebeveynleri taraf alan iş birlikleri ile, etkinliklerin (usul, yapı ve içeriklerinin) gelecek yılların bütçe planlamalarında dikkate alınması, en az üç ay önce hazırlıkların başlatılması ve ülke genelinde bir koordinasyon uygun olabilir

...

